

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

VŨ TÚ NAM

Tuyển tập

TẬP 2

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

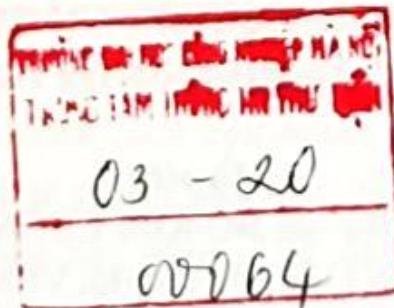

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

VŨ TÚ NAM

Tuyển tập

TẬP 2

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án "Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước" (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
VŨ TÚ NAM

TIÊU SỬ

Nhà Văn Vũ Tú Nam tên thật là Vũ Tiến Nam, bút danh Vũ Tú Nam. Sinh năm 1929, tại Thái Bình, nguyên quán xã Liên Minh, huyện Vũ Bản, tỉnh Nam Định.

QUÁ TRÌNH SÁNG TÁC: Ông tham gia quân đội từ 10-1947, công tác ở nhiều cơ quan văn hóa văn nghệ trong quân đội. Đại biểu Quốc hội khóa IX. Ủy viên Ban chấp hành Hội nhà văn Việt Nam từ khóa I đến khóa IV. Bí thư Đảng đoàn Hội Nhà văn từ 5-1993 đến 4-1995. Tổng thư ký Hội Nhà văn Việt Nam khoá IV (1989-1995). Giám đốc NXB Tác phẩm mới (1976-1989) nay là Nhà xuất bản Hội nhà văn. Ông còn là ủy viên BCH Hội Hữu nghị Việt Nam - Thụy Điển.

TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN: Sáng tác: Bên đường 12 (truyện, NXB Thép mới, 1950); Sau trận núi Đanh (truyện, NXB QĐND, 1951); Nhân dân tiến lên (truyện, NXB QĐND, 1951); Giành lấy tương lai (truyện, NXB QĐND, 1954); Mắt con mắt cháu (truyện, NXB QĐND, 1955); Mùa đông (truyện, NXB QĐND, 1958); Nhật ký của đời sống (truyện, NXB Hội Nhà văn, 1958); Quê hương (truyện, NXB Văn học, 1960); Đọc một số truyện gần đây (phê bình, NXB Văn học, 1962); Ngày xuân (truyện, NXB Văn

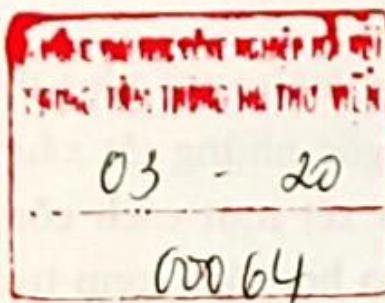
học, 1963); *Kết chuyện quê nhà* (truyện, NXB Văn học, 1964); *Thử thách thầm lặng* (truyện, NXB Văn học, 1972); *Sông với thời gian hai chiều* (truyện, NXB Tác phẩm mới, 1983); *Mùa xuân - tiếng chim* (truyện, NXB Văn học, 1985); *Những năm tháng ấy* (nhật ký kháng chiến, NXB Tác phẩm mới, 1987); *Đêm khó ngủ* (truyện ngắn, NXB Tác phẩm mới, 1989); *Gửi em* (thơ, NXB Văn học, 1991); *Người và gió* (thơ, NXB Hội nhà văn, 1996); *Người đàn bà kỳ dị* (truyện, NXB Hội nhà văn, 1996); *Cuộc phiêu lưu của Văn ngan tướng công* (NXB Kim Đồng, 1963); *Cây gạo* (NXB Kim Đồng, 1972); *Trận đấu* (NXB Kim Đồng, 1974); *Tiếng ve ran* (NXB Kim Đồng, 1979); *Nam Á đánh lại trời* (truyện dân gian VN, NXB Kim Đồng, 1979); *Chim én* (NXB Măng non, 1981); *Từ dòng sông ấy* (NXB Kim Đồng, 1980); *Công chúa ốc sên* (NXB Kim Đồng, 1985); *Mẹ vẫn chờ che* (truyện dân gian Campuchia, NXB Măng non, 1985); *Trái tim lửa* (NXB Đà Nẵng, 1985); *Con chó mồ côi* (NXB Hà Nội, 1986); *Hoa nắng* (NXB Kim Đồng, 1987); *Chú chuột láu* (NXB Giáo dục, 1988); *Tiếng ve ran* (tuyển truyện, NXB Phụ nữ, 1994); *Đảo quý* (truyện dân gian Nhật, NXB Tác phẩm mới, 1987); *Người lấy hạc* (truyện dân gian Nhật, NXB Tác phẩm mới, 1987); *Chuyện rùa vàng* (tranh truyện, NXB Kim Đồng, 1993); *Con rắn hiền* (truyện, NXB Kim Đồng, 1992); *Trăng trên lá* (NXB Kim Đồng, 1996)

Dịch: *Thơ Cristô Bôtep* (NXB Văn hóa, 1962); *Chú lính chì dùng Cám* (truyện Andersen, NXB Kim Đồng, 1968); *Đám mây nhỏ tốt bụng* (tập truyện Pháp, NXB Kim Đồng, 1983); *Rút xan-ca* (kịch ngắn của Puskin, NXB Kim Đồng, 1986); *Những nhà thơ Bungari* (dịch

chung, NXB Tác phẩm mới, 1978); *Thơ Bagriana* (dịch chung, NXB Văn học, 1994); *Thơ Ixraen* (dịch chung, NXB Văn học, 1996).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC: Vũ Tú Nam đã công bố sáng tác từ 1948. Ông đã được tặng giải nhất văn xuôi Trại Văn nghệ Lam Sơn, Hội Văn nghệ Liên khu 4 (1950) với truyện vừa "Bên đường 12". Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật năm 2001.

TRUYỆN THIẾU NHI

I

CUỘC PHIÊU LƯU CỦA VĂN NGAN TƯỚNG CÔNG

Các bạn thử ngắm kĩ loài ngan mà xem. Chẳng biết tôi có khắt khe quá hay không, chứ cái giống ấy nom ít dẽ thương lầm. Chú ngan nào cũng vênh vênh váo váo, không mấy lúc là không gật gù cái đầu. Nếu chỉ nhìn cái mào đòn tia của chú ngan và cái vẻ dương dương tự đắc của chú, chắc hẳn có người lầm tưởng ngan ta nhiều tài lầm. Hắn ta đi bộ được, lội nước được, thậm chí còn biết cả bay nữa. Nhưng ngan đi bộ thì đúng đinh chật chạp như rùa, lội nước thì lờ đờ như thuyền không lái, và cái tài bay của ngan thì giỏi lầm chỉ có thể ăn được điểm hai.

Cũng cần nói thêm là ngan ta kêu không biết kêu, hót không biết hót, chỉ nói bằng giọng phì phò phào phào, giống hệt anh chàng say rượu trúng phong vậy. Tấm vóc của ngan không cao không thấp, lông lá thường dốm trắng dốm đen, màu sắc cứ lộn phèo đi. Theo ý riêng tôi nhận xét, ngan chỉ có mấy cái “giỏi” là: làm biếng, ăn tục và phóng uế bậy.

MỤC LỤC

Lời Nhà xuất bản.....	7
Tiểu sử.....	11

TRUYỆN THIẾU NHI

I. CUỘC PHIÊU LƯU CỦA VĂN NGAN TƯỚNG CÔNG.....	17
II. TIẾNG VE RAN.....	57
Cái áo hiệp sĩ.....	60
Công chúa ốc sên.....	63
Con chuột láu.....	66
Con cà cuống kể.....	71
Bồ nông và chim chích.....	79
Vịt và gà tranh cãi.....	83
Hòn đá và chim ưng.....	86
Cá chép giõn trắng.....	89
Chuyện gấu ăn trắng.....	91
Con thằn lằn.....	93
Trong đêm cuối năm.....	96
Cây gạo.....	99
Mẹ.....	102
Cái trứng bọ ngựa.....	106
Biển đẹp.....	109

VŨ TÙ NAM

Cái đồng hồ	111
Con chim sẻ thân quen	116
Mặt trời và gà trống	121
Hoa nắng	124
Măng tre	127
Chuyện hoa mặt trời	129
Chuyện viễn tưởng đêm rằm	131
Bướm vàng	135
Con chó mồ côi	138
Hội mùa xuân	143
Chim gọi vịt	145
Bà cho	148
Chuyện con xin cơm và con niêng niêng	151
Tạm biệt nhà du hành	156
III. CHUYỆN LY VÀ ĐỐM	160

CON ĐƯỜNG - NĂM THÁNG - BẠN BÈ

Thời thơ ấu của tôi	225
Thời ấy, chúng tôi nhà văn trẻ	232
Trong gia đình văn nghệ	236
Những ngày tháng bán lề	243
Làm báo và viết văn	258
Đôi lời về anh Lư quý mến	270
Hiển lành mà gan góc, kiên trì	272
Nhớ mãi nụ cười anh Lạp	274

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Học mãi Nguyễn Du	278
Học trong kho tàng thơ ca dân gian	280
Thầy Mai của chúng tôi	283
Hải Triều như đang nhắc nhở chúng ta	286
Học nhà văn Nguyễn Công Hoan	292
Bác Nguyễn Công Hoan vui tính	298
Nhà văn Hoài Thanh chân tình và chu đáo	300
Tôi đã được Nam Cao khuyên bảo về nghề	306
Vũ Cao và người bạn thơ thời trẻ	312
Văn Giáo, người bạn vong niên của tôi	322
Kỷ niệm về Phan Tú	329
Xuân Diệu dạy tôi lạc quan và kiên nhẫn	332
Để thêm hiểu Mạc Phi	336
Cần có sự tổng kết dân chủ và khoa học	349
Mừng và mong ước	352
Nghĩ tản mạn về đổi mới trong sáng tác	356
Đôi bàn chân và mặt đất	360
Thơ trong công cuộc đổi mới đất nước	363
H.C Andécxen, con người tùng trá và đầy mơ mộng	367
Miêu tả thiên nhiên và loài vật	372
"Văn Ngan tướng công" đã ra đời như thế nào?	377